

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ घुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक

५१६ (६८)

ग्रंथ नाम

रुनिमान चरित्र.

विषय

मराठी काव्य.

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वते नमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ ॐ न

(1)

वीर्यमस्तु ॥ ॐ नमो जि श्रीकृष्णनाथा ॥ गणेश सरस्वती च  
नामैधरिता ॥ लुंची लुंकुळ देवता ॥ कवणा व्यातांमी भ्रांथु  
॥ ११ ॥ लुंची आरुषी कठनाय देवता ॥ सहज गुरु कुंडल नादन ॥  
श्रीकृष्ण कथेसी सावी सीमन ॥ नीजा भुगुण गावया ॥ थाः  
वैका श्रीकृष्ण कथा श्रवण ॥ लेणे चित वृली वेधली जाण ॥  
कर्मा कर्मी आरुपण ॥ लाग लेध्यान भीमकी सी ॥ १ ॥ शुक्र  
योगी द्रा प्रली ॥ मन्त्रकेला परीक्षी ली ॥ भीमकी हारण श्री



पत्नी ॥ कायेनीमी संपैकेले ॥ १॥ कां करी तो सभूणसी प्रभू ॥  
दरीमी यलोदक जाण ॥ वदने कथां मूल श्रवण ॥ तें जीव नम  
जनुइं ॥ ८ ॥ वीशवहें दृष्टचेरीत्र ॥ दुसेनी मुरवें श्रुद्ध पवीत्रा  
श्रवण करी तां माझे श्रोत्र ॥ बाकी का आधी कशुकेले ॥ ९ ॥ ई  
लरकथान हे फुडी ॥ नी संपुल मईची गोडी से उजाणती जेजा  
वडी ॥ ले परा परथ डी पावले ॥ दरवोनी प्रभूचा उवादास ॥ श्रु  
ककथेसी जाला सादर ॥ के सावचन बोलीला गंभीर ॥ एक पाजा  
पासु रायाची ॥ १० ॥ जे का बापा परीक्षीती ॥ वृलचं सुरवाची

(10)

(2)

सुरवमौती ॥ भीमकीपानीग्रहणरुखीती ॥ येथानीगुलिसंगस  
॥ ७ ॥ अगवसुदेवाचीप्रेतपमाप्री ॥ एकछंदेवकीउदरापेती ॥  
एकछाचीजेएकछराकी ॥ उातीएतलीमुमंडली ॥ ७७ ॥ क  
नकासवेडैसीकांती ॥ कीसुवापवेडैसीदीप्री ॥ तैसीबावल  
रलीएकछराकी ॥ वेदभेदेताकीणी ॥ ७७ ॥ डैसामुलीमंल  
कीवेक ॥ तैसाडाणराडाभीमक ॥ सत्ताथीलजातीसावीका ॥  
नीकुंकशोभल ॥ ७८ ॥ श्रद्धापनीसुदमती ॥ जाकीगभाले

धरिंती ॥ तेथें जन्म लि कळु शक्ती ॥ अथि शंती रुक्मीणी ॥ १३ ॥

नवनी धालेची नवमास ॥ गर्जा भरले पुणे दी वस ॥ सांग ज

न्मलीरपास ॥ नवनी धानरुक्मीणी ॥ १४ ॥ पांचाकीषयान्ने

सेवंडी ॥ सुबुद्धि उपडोडे विंगो गडी ॥ लेसी पांचाही धाकुटी

जाळी गोरु रक्मीणी ॥ १५ ॥ जन्म लि कुसी ॥ लेंहुन जा

वडे रायासी ॥ जमान्य करनी पाचासी ॥ तेचीथेकी पाछयें

ली ॥ १६ ॥ स्वरूप रूपें लली सुंदर ॥ लावण्य गुणें गुणगंभीर ॥

(2A)

तैसी कवळें हांच्याची ॥ २१ ॥ ध्वजवड्यां कुशरेखा ॥ लैसी चोर  
णीची सामोदी केदेखा ॥ नवणविली सहरत्रमुखा ॥ ब्रह्मा दीक्षा  
अलक्ष ॥ २२ ॥ पीळोनें दे नीळ कीळी ॥ योलती दक्षलनुसा  
वळी ॥ पाउलेस कुमारके वळी ॥ दोणे नीळी दो हां भांगी ॥ २३ ॥  
सुनीळ नभ्याची थाकळी का ॥ ते या अंगेळी कायो देखा ॥ वरीन  
सें याचें दरेखा ॥ चरणीपि युध्यालु वळी या ॥ २४ ॥ सांडुवी  
कंठा वहाचें डीव ॥ सलेचन भगडि स्तंभ ॥ लैसे चरणडी

(3)

दीवसें दीवस जाली थोर ॥ वरकी चार रांयासी ॥ १७ ॥ लेथें कीती  
नामा ब्राह्मण राया पासी आला जाण ॥ लेणे केले दह दू कीर्तना ॥  
लेथें लनु मन वेधले ॥ १८ ॥ नैसली होती राया पासी ॥ सादर देखो  
नी श्री मकी सी ॥ मग वरी लेले दह रापासी ॥ यीश्व रापे सी साकार  
र ॥ १९ ॥ झोनी गुणनी विकार ॥ नी कर्मनी रोप च्यार ॥ लोची डा  
ला ही साकार ॥ लीला नी अडी श्री दह दू ॥ २० ॥ वली सुंदर  
चैलले ॥ उपमे कठीन रा तो पले ॥ बाल सुर्यानी उडाळे ॥

स्वयंभू ॥ एकदशरिरीं शोभती ॥ २५ ॥ एकदश ठंग ॥ जडले प  
वे ॥ वीजुसी पुठ जाले चों गुणे ॥ वीसवली ठंग रत्न माना जाणे ॥  
प्रीतांबरपणे कारोसी ॥ २६ ॥ एकदश चरणाचे नीभुराणे ॥ वा  
कीने वेदा व्यापी ले गुणे ॥ लेखे वंधरनी टोले मीन्य ॥ एकदश  
कीर्तने हे गेडे ॥ २७ ॥ सोहे जावाचे नी गेडे री ॥ चेरणी च्या गेडे  
तीने पुरे ॥ सुमुक्षाचे मननी दसुरे ॥ जाले चेरणी क वी लसे ॥  
२८ ॥ लोरड गेडे क वणे मानी ॥ जन्मभूस हरिचे चेरणी गना

(५)



(4A)

ही उपासकांभगुणी ॥ संकटस्य वी कल्पयेदीया ॥ २० ॥ अनंतर  
पनाकलेवेदी ॥ लेखाकनी जे जेवी सद्गुणि ॥ लेसी मेरेव जाभा  
जमधी ॥ चीद्रेलसंधी जडली जासे ॥ २१ ॥ स्वपदपावलीया  
पाटी ॥ हेवी वृली होये उपराधि ॥ लेत्याकींकी जी शुद्धदंधी ॥  
अधोमुखमेरेव ले ॥ २२ ॥ जल गये सी भाडुसाना ॥ होलाजा  
शीमान पंचानना ॥ देखोनी कछ मध्ये रचना ॥ लाजोनी  
राधम लो गेळा ॥ २३ ॥ पाहावया कछ मध्ये रचना ॥ ची श्री

(5)

चीं लेपेंडाळी लाणा ॥ सोडनी जगी व्याजा श्रीमाना ॥ मे श्वेळे  
स्ववना स्वये जडली ॥ ३३ ॥ नाश्री सीना भाभा श्रीतां ॥ देतु नवी  
स्वीला वीधाला ॥ लेथी चांपार पाडातां ॥ पै वीधलाने येथी ॥ ३४  
मणेनी पप्रनाश्री नावा ॥ हुंदरी त्रैलोभ्या सांठोवा ॥ तरंगा  
पेकेला ॥ वृथा सागरीं लडु विगीन कुळाळी ॥ लेकी उदरीं श्रीगु  
गुण श्रीवळी ॥ कर्मो कर्मि रोभावळी ॥ बहीर मुखें वा छलीया  
॥ ३५ ॥ नकळे हुंदरींचें महीमान ॥ उपनी वधा पडाले मी

(SA)

व्य ॥ तेथें ही संच रले सडन ॥ देहाणी भान सांडुनी ॥ ३५ ॥  
श्रुन्य सांडोनी नी रावकाश ॥ लेची एक छ हृदय सावकाश ॥  
सती केला रहीं वास ॥ वृली शुन्य होउनीयां ॥ ३६ ॥ लये  
पंही जे सद्धीन ॥ लयी जलवा पदक जाय ॥ मुक्त भोती  
लगसंपुर्ण ॥ गुणे की वले रहीं से ॥ ३७ ॥ ज्ञान वे राग्य  
सुक्ती संपुर्ण ॥ नी पडली मुक्त भोती ये गोमठी ॥ लेची  
ये कावळी कंठी ॥ श्री एक छान्ने शोभत ॥ १० ॥ इन वी जिन

(6)

समानकळा ॥ लेयीवपाद्वनमाळा ॥ शांतीनीजशांतीनी  
मीळा ॥ कुळेमाळं।वेजयंती ॥ ११ ॥ छंकारभात्रुकासगठ ॥  
लोचीडाणावाकंबुकंग ॥ चेद्दायेजेथुनीभुळपीठ ॥ लेथु  
नप्रगेठत्रीकांडी ॥ १२ ॥ राशोगोपुनीवधाचीरवाणी ॥  
व्यार्थकाछिलाशोधुनी ॥ लोचोकुंठीकोसुप्रमणी ॥ नी  
डनकृणीसिळकत ॥ १३ ॥ गगनगडाचेभुंडादंड ॥ लेवे  
सरळबाहुदंड ॥ पराक्रमेजतिप्रपंड ॥ अजयेदाबाहुदी

(6A)

ल ॥ ४४ ॥ पंचभुते श्रीश्रीश्री ॥ तैस्या अगोकीया ज्ञान ॥ लकहा  
ललो अधीष्ठान ॥ पांचे हीमीळती येक मुष्टी ॥ ४५ ॥ चंद्रुखा  
णीची कीया शक्ती ॥ भायीच्या ही मुळा शोभती ॥ वायुधये वसवी  
की हातीं ॥ कुवणे सिद्धी ती पाहेवा ॥ ४६ ॥ अष्टतज्ञे ले जाकार ॥ दे  
लदळणी सले जधार ॥ ले श्रीधर गंधी तचे क्र ॥ वरी मर्दनी मुष्टी  
॥ ४७ ॥ वाये वा श्रीमान करीचे द ॥ लेयी सळके पैंग द ॥ नी शब्द  
ठकी राब्द ॥ वेदानुवादा पांच जन्म ॥ ४८ ॥ अगे दुभक्त मळजे

(7)

ठली ॥ लेहां सुमने के वीमी कली ॥ तयांचे पुढे लगी छली ॥ हु  
दये कमळ बाहलसे ॥ ७० ॥ बाहू बाहू की ती सुरवे ॥ च्या ही वेदु डा  
ले सुरवे ॥ करी कं कणे उडील भाणीके ॥ वाली काल वेदु ल ॥ ७१ ॥  
येत्र गुणवणी गुपासका ॥ ध्याची जगती की धामां चुका ॥ श्री को शष  
द्वीण कर्णिका ॥ उडील भाणीका जग मोक ॥ ७२ ॥ पुर्व उचरमी  
मासा दोन्ही ॥ कुंडले जालीं कडुं श्रवणी ॥ रुपनी जदार्थ कणी ॥  
सळकताली सलडा ॥ ७३ ॥ येक घुणीतिसाकार ॥ येक घुणीती

(7A)

मकराकार ॥ परिलोसाकारानानीवीकार ॥ श्रवणेवीकारभावक  
ली ॥ ५३ ॥ गाळोनीयांभोक्षरुख ॥ लेथीचामुरयावोनीहारीख ॥ ले  
चीदुछाचेश्रीमुरव ॥ नीयुनीदेशीमीरवत ॥ ५४ ॥ उपमेचेद्र  
लीळागरुन ॥ लोलवंदुछयक्षीक्षीण ॥ उदयेबास्कवीणर  
पुणे ॥ वदनेदुदुछाचा ॥ ५५ ॥ उवरीवथेकाकार ॥ लेसेमी  
नलेदुदुदुछाचर ॥ माडीदुलपलीलेजाकार ॥ चीदानंदेसक  
कली ॥ ५६ ॥ नास्तीकोदुनीनास्तिका ॥ उंचावलेलेनाशीक ॥ पव

(४)

नहीं उलां पावला दुःख ॥ दृष्ट स्वामें सुरबी जाळा ॥ ५७ ॥ वीशाळ  
उळे चैतन्यपणे ॥ लेथें वीसावें वाळें पाहालें पहाणे ॥ वपलापणी  
यालें देखणे ॥ सबाघांतर सम दृष्टी ॥ ५८ ॥ इनानवाइनांची पा  
ली ॥ मी आपणें लवत ह्मती ॥ वेडी सांगीनी मागुली ॥ सहज रसी  
ली पाहालसे ॥ ५९ ॥ वनाधी वानवी शाळभाळी ॥ तैसी शोभा दृष्ट  
कपाळी ॥ सहजानंद येके मेळी ॥ लची वीवळी लळुंघी ॥ ६० ॥  
गाळोनी यां लहण ॥ सोहं काळीले शुद्धचेदन ॥ तेंही केले



(8A)

दहछापिण ॥ नीलभाकी मकीवठ ॥ ६१ ॥ संपुर्णगंगनां कुरसरका  
लेसे मरुकीचेकें शकुरक ॥ दहछामुरवे सिंकी मुरवसबक ॥ जा  
द्योगतीधावीनले ॥ ६२ ॥ झुणेमीलेयमाची येभुष्टी ॥ जाणुनीबा  
धलीवीरगुष्टी ॥ सहडाभावाचामगठी ॥ मगदाठली सुबहु ॥ ६३ ॥  
जयाभुगुठातळवठी ॥ मुळस्योरपत्राचीवेठी ॥ कैसिरोभव  
ताडेगोमठी ॥ दृश्यहुष्टीवलात ॥ ६४ ॥ सलोकता ॥ लेलवं  
कीसेसांडीसर्वथा ॥ देखणेपणेवीणडोकसता ॥ लेकीमाथास्त

(9)

वक ॥ ६५ ॥ ७ नाकंकाराभाशी लाव डी ॥ जेथें श्री दहवडां सीबाथी  
क गोडी ॥ तेथी सांगो वी सरलें कुडी ॥ चुकी गा छि पडलसे ॥  
६६ ॥ सकळ भुषणाचें पुण्य ॥ वाप्राचा दक्षण चेरण ॥ इदई  
बोहे नारायेण ॥ श्री बळलाल गोविंद ॥ ६७ ॥ एक छोची जे श्री  
भोर्ती ॥ लावव्य जालें श्री हागती ॥ बरवा बरवा श्री पत्नी ॥ वाचें  
कीती बानुवाहु ॥ ६८ ॥ जे लें बस्य ल सुदर दी से ॥ ते ते दहवडां  
चे नी लेरी ॥ जे कथा लेणे लावी ले पीसे ॥ जाले मोरवी से हा

(9A)

रीखांगी ॥ ८५ ॥ सौंदर्याचा वान्नीमान ॥ मद्नाळंगी होला पु  
र्णगलेने ही देवोनीयां श्री कृष्ण ॥ स्वदेहासीसी की छळा ॥ ७०  
मद्ने कृष्ण देवीला सांग ॥ जंगलाळोनी जाला जंग ॥ पोटा  
येतुनीयांचा ग ॥ तुलमांग पावला ॥ ७१ ॥ बरवेपणे भी भोछी ॥  
होते लक्ष्मी भी चैपोछी ॥ कृष्ण देवोनीयां जगडछी ॥ लेही तुफ  
रा छीला जल्ली ॥ ७२ ॥ रूपाभाळोनीयां कैसी ॥ रमा जाली परम  
कीसी ॥ लक्ष्मी नावडे कृष्णसी ॥ जाली दासी पायासी ॥ ७३ ॥

(10)

दक छं देरवी लाऽया ह्रीं ॥ ले परलोनी भागोतीनु धी ॥ आधीक  
आधीक घाली मीठी ॥ होये साकुन हारीरपी ॥ ७१ ॥ दक छं पा  
हावथान्यालो ॥ नयन नयनी नीवती श्रीभा ॥ श्रवण श्रव  
गेसी बलुभा ॥ अशी प्रवर्णन दक छं बी ॥ ७२ ॥ दक छं रस  
डे से वीत ॥ घ्रासी फीके होय नमृव ॥ नमर नमृव ले से वि  
ल ॥ ले ही चरफ डीत हारी रसा ॥ ७३ ॥ श्री यावा दारवायने न  
मरे द्र ॥ दक छं ई दुचा ही ई दु ॥ अयो पावती ई प्रचे प्र ॥



## मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

---

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे  
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)  
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८  
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com